

“La meva novel·la diu a la gent que no tingui por del trànsit, la vida és canvi”

Marina Espasa (Barcelona, 1973), filòloga, periodista i traductora, publica a Empúries la seva primera novel·la, *La dona que es va perdre*.

—El títol evoca la novel·la de Francesc Trabal, *L'home que es va perdre*, i, a més, l'utilitzeu per a extreure'n la citació de l'epígraf. Quina relació hi té, la vostra novel·la, amb la de Trabal?

—Trabal m'agrada molt, i en particular aquesta novel·la, que trobo divertidíssima. Mentre començava a avançar idees per a la novel·la, se'm va acudir la de la dona que va de viatge i vaig pensar: “Ostres, la podria titular *La dona que es va perdre*”, pensant en la novel·la de Trabal. I vaig tornar a llegir-la i vaig trobar a l'epíleg una frase perfecta per a posar al principi, la que diu que la seva no és una novel·la fantàstica, sinó de la vida real. Defineix exactament el que volia fer, mantenir tota l'estona l'ambigüitat entre què és real i no. És una novel·la fantàstica? Sí. Però li podia haver passat tot de veritat? S'ho ha imaginat tot? Ja sé que l'argument no té res a veure amb Trabal. També m'ha agradat lligar la novel·la amb la tradició dels anys 30, trencada per la guerra civil.

—I recuperar l'humor de Trabal?

—Una mica, sí. No sé si ho he aconseguit. Vaig pensar que era un títol que funcionava molt bé. És un homenatge total.

—El títol del llibre, veurà el lector, és només el títol d'una de les tres parts, alhora que del llibre. Sembla un misteri.

—No, no. És el títol de la part del mig, del viatge, quan es perd, el que li correspon. No és cap misteri.

—Si és una falla, com diu la contracoberta, de quins valors universals parla?

—Jo volia parlar, per exemple, de no tenir por del canvi. L'Àlicia, la protagonista, no té por de llançar-se darrere la pantalla del cinema, de passar d'un món a un altre, de patir una transformació, sense deixar mai de ser la mateixa persona. És un llibre que intenta dir a la gent: “No tinguis por del canvi, del trànsit, perquè la vida és transformació.” Després hi ha un component de sàtira política, de denuncia d'aquestes autoritats que posen una mica de por als ciutadans per a tenir-los més controlats. I, ja de manera més exagerada, en el món fantàstic,

Marina Espasa publica la novel·la *La dona que es va perdre* a l'Editorial Empúries.

el dels talps, els caps ja són directament totalitaris. No sé si és una mica orwellià. I també hi reivindico la força de l'amor, que ajuda a superar dificultats. Àlicia i el topògraf se'n surten més bé junts.

—Calia equilibrar la descripció del món fantàstic i la trama. Aquest devia ser el repte, no?

—Sí. Però tinc una mica la formació de guionista i la cosa aquesta de l'estructura m'és familiar. Ara, és complicat, no tot era seguit i normal. El que treballa més és la frase, l'estil.

—El fet que Àlicia sigui arquitecta té cap significat especial?

—Quan era petita volia ser-ho, però sóc negada dibuixant i tampoc no m'agraden les ciències. Idealment, això que algú construeixi una casa m'ha semblat una professió fantàstica. I com que molts arquitectes s'han quedat sense feina i van una mica perduts, quan Barcelona semblava la ciutat dels arquitectes, em va semblar ideal que Àlicia ho fos. Així se sent més perduda i es preocupa més del futur i la vida. La novel·la parla d'algú

que ha de replantejar-se el seu futur. Em lligava també perquè l'altre és topògraf. Tot això de mesurar els espais, fer mapes dels llocs: la realitat és una cosa i el mapa, una altra. M'agradava fer ironia sobre Barcelona i l'arquitectura.

—Es podria fer la lectura que sempre hi haurà classes, grups, que no es poden barrejar i, per tant, la societat serà tancada, intolerant?

—Potser sí. No ho havia pensat. El món va una mica cada cop mes cap aquí, amb la divisió de rics i pobres, de privilegiats i no privilegiats. El fantàstic no és una evasió, és una eina per a parlar del món.

—Teniu moltes novel·les al cap, abans de decidir-vos per aquesta?

—No. I ara! He trigat molt a escriure-la perquè només la podia fer a estones. Tenia clara la idea dels talps que es transformen en homes; tenia clara la idea d'una dona que anava de viatge i d'algú que canviava de mida segons l'estat emocional, i vaig veure que es podien anar ajuntant aquestes tres peces, aquestes tres idees.

Lluís Bonada